

VÝCHOVNÝ PROGRAM

OD TRADIČNEJ VÝCHOVY K NEFORMÁLNEMU VZDELÁVANIU

Forma výchovy a vzdelávania	Týždenná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Dátum prerokovania Radou školy	25. 08. 2023
Dátum prerokovania s pedagogickou radou školy	25. 08. 2023
Platnosť dokumentu	1. september 2023 - 31. august 2028
Záznam o vykonaných zmenách	
Zriaďovateľ	Žilinský samosprávny kraj Ul. Komenského 48 01109 Žilina

.....
riaditeľka školy

Úvod

Štátny výchovný program pre školský internát vymedzuje základné požiadavky štátu na poskytovanie výchovy a vzdelávania v školských internátoch pre deti materských škôl, žiakov základných škôl a stredných škôl.

Štátny výchovný program:

- predstavuje štátom vymedzené ciele a obsah výchovy a vzdelávania v súlade s aktuálnymi požiadavkami na zabezpečenie komplexného rozvoja osobnosti dieťaťa a žiaka s dôrazom na výchovnú činnosť,
- zohľadňuje ciele a princípy výchovy vo voľnom čase, výchovy mimo vyučovania a neformálneho vzdelávania,
- prispieva k ucelenému a vnútorne prepojenému systému vzdelávania a výchovy, čím prispieva k formovaniu osobnosti dieťaťa a žiaka a úzkej spolupráci s príslušnou školou,
- nadväzuje na výchovno-vzdelávaciu činnosť školy a úzko spolupracuje s rodinou dieťaťa a žiaka,
- je kompatibilný s cieľmi predprimárneho, základného a stredného vzdelávania, ako aj s cieľmi vzdelávacích oblastí a rešpektuje vekovú rôznorodosť detí a žiakov ubytovaných v školských internátoch pri rôznych typoch škôl,
- zdôrazňuje neformálny a demokratický prístup vo výchovno-vzdelávacom procese umožňujúci zdieľanie osobných skúseností,
- zohľadňuje potrebu pracovať s rozmanitosťou detí a žiakov, ich rôznorodým potenciálom, nadaním, talentom aj znevýhodnením na princípe inklúzie vo výchove a vzdelávaní,
- vytvára podmienky a priestor pre implementáciu podporných opatrení v podobe integrovaného systému prevencie a intervencie,
- predstavuje základný rámec pre tvorbu konkrétnych výchovných programov školských zariadení, ktoré sú prispôbené lokálnym potrebám zariadení a deťom a žiakom, ktorí ich navštevujú,
- je rámcom a východiskom pre tvorbu metodických materiálov pre školské internáty, ktoré môžu podporovať realizáciu výchovného programu školského zariadenia,
- vytvára predpoklady na autonómne plánovanie a realizáciu výchovy a vzdelávania v konkrétnych školských internátoch,
- vytvára podmienky pre uspokojovanie individuálnych potrieb a záujmov detí a žiakov prostredníctvom výchovno-vzdelávacích aktivít, vychádza zo skutočnej úrovne záujmov detí a vytvára dostatočný priestor pre individuálny prístup a ich vlastné tempo činnosti,
- vychádza z legislatívnych podmienok fungovania školských internátov a ich špecifik:
  - časová voľnosť (relatívnej neohraničenosti) dáva možnosti využitia rozmanitých foriem a metód práce,
  - činnosti je možné realizovať v rozmanitých priestoroch, čím môžu byť tieto činnosti dynamickejšie, flexibilnejšie a môžu viac podporovať tvorivosť detí a žiakov.

I. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO INTERNÁTU

Priestorové podmienky a ubytovacia kapacita

Náš školský internát je súčasťou SOŠD a je určený pre žiakov stredných škôl. Internát poskytuje výchovu a vzdelávanie, ubytovanie a stravovanie pre žiakov stredných škôl v okrese Martin. Ubytovacia kapacita internátu je 267 miest. Celkovo je v internáte 8 výchovných skupín. Internát je umiestnený v okrajovej časti mesta Martin- Priekopa v dvoch samostatných budovách – v bloku A a v bloku B v areáli školy.

V bloku B máme 62 izieb bunkového typu s kapacitou 184 lôžok, v bloku A 31 izieb s kapacitou 83 lôžok so spoločným sociálnym zariadením na chodbe. Každá izba má samostatné káblové pripojenie na internet. Na každom poschodí majú žiaci k dispozícii študovňu, spoločenskú miestnosť a kuchynku. Žiaci môžu využívať školskú knižnicu, hudobný salónik, posilňovňu a telocvičňu. Súčasťou areálu školy je školská jedáleň, v ktorej majú ubytovaní žiaci zabezpečené celodenné stravovanie.

Výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s ubytovaním v internáte je určená všeobecným záväzným nariadením zriaďovateľa internátu. Konkrétna výška príspevku je uvedená v rozhodnutí riaditeľa školy na príslušný školský rok.

Charakteristika žiakov

V internáte sú ubytovaní žiaci SOŠD, BGMH a ostatných stredných škôl. Žiaci pochádzajú z takmer všetkých regiónov Slovenska.

Prijímanie žiakov do školského internátu na nasledujúci školský rok realizujeme v mesiacoch máj a jún v období po prijímacích skúškach v jednotlivých stredných školách podľa bodovania, ktoré stanovujú kritériá pre prijímanie žiakov do školského internátu. V nich je uvedený aj termín doručenia žiadosti o prijatie do školského internátu.

Charakteristika pedagogických zamestnancov

Pre počet ubytovaných žiakov potrebujeme 8 skupinových vychovávateľov a 2 pomocných vychovávateľov v nočnej službe.

Požadovaným vzdelaním pre výkon funkcie vychovávateľa je stredná škola s pedagogickým doplnkovým vzdelaním alebo vysokoškolské vzdelanie I. alebo II. stupňa (najmä odbor vychovávateľstvo a príbuzné pedagogické vedy).

V rámci externej účasti na výchove spolupracujeme s SKD v Martine, Mestským kultúrnym strediskom v Martine a Vrútkach, Policajným zborom a Mestskou políciou v Martine a Vrútkach, SČK, Ligou proti rakovine, Klubom medikov, Slovenskou národnou knižnicou, Slovenskou pedagogickou knižnicou, Turčianskou galériou a pod., ktorých pracovníkov podľa potreby prizývame k výchovnej spolupráci.

Spolupráca s rodičmi

Rodičia žiakov nemôžu prísť do internátu. Organizujeme stretnutie s rodičmi pri nástupe žiakov do internátu. Aktuálne otázky a problémy života v internáte riešime s rodičmi bezprostredne pomocou všetkých dostupných komunikačných technológií. O závažných zmenách, výchovných problémoch, mimoriadnych úspechoch žiakov informujeme rodičov prostredníctvom listov. Pre rodičov žiakov, ale aj širšiu verejnosť minimálne raz ročne organizujeme deň otvorených dverí.

II. CHAKTERISTIKA VÝCHOVNÉHO PROGRAMU

A) Vlastné ciele a poslanie výchovy

Našimi cieľmi výchovy a vzdelávania mimo vyučovania je umožniť každému žiakovi ubytovanému v našom internáte:

1. Zlepšovať si výchovno-vzdelávacie výsledky:
  - a) autonómnou zodpovednou prípravou na vyučovanie
  - b) dobrovoľnou účasťou na výchovno-vzdelávacej činnosti vo voľnom čase orientovanej na rozvoj vedomostí, zručností a postojov získaných na teoretickom a praktickom vzdelávaní.
2. Získať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu.
3. Rozvoj individuálnych záujmov a potrieb.
4. Rozvoj komunikačných kompetencií.
5. Rozvoj sociálnych kompetencií.
6. Rozvoj občianskych kompetencií.
7. Rozvoj kultúrnych kompetencií.
8. Rozvoj talentu a špecifických osobnostných schopností.

B) Zameranie internátu

V internáte uznávame hodnoty - **humanizmu, spolupráce, zodpovednosti, autonómie a akceptácie.**

Chceme byť internátom, v ktorom:

- je realizované právo na slobodu, šťastie a sebarealizáciu žiakov
- je rozvíjané nadanie, talent a schopnosti každého jedinca
- sú ubytovaní žiaci šťastní
- sú rodičia žiakov spokojní a majú záujem aktívne sa podieľať na živote ŠI

Výchovný program nášho internátu vychádza zo všeobecných cieľov a princípov výchovy a vzdelávania (zákon 245/2008), z kľúčových kompetencií žiaka strednej školy, z koncepcie rozvoja školského internátu a z vlastnej koncepcie, ktorá je výsledkom nášho dlhodobého „hľadania“ nových postupov, komunikácie s rodičmi, analyzovania našich schopností a možností, inovovania a „poľudšťovania“ výchovno-vzdelávacieho procesu, kultúry a klímy internátu.

Vo výchove a vzdelávaní kladieme dôraz na tvorivo humanistický model výchovy, na rozvoj kľúčových kompetencií, vedomostí, zručností a schopností žiakov získaných na výchovno-vzdelávacej činnosti v ich stredných školách a na celkový rozvoj osobnosti žiaka.

Preferujeme vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, ku kultúre, k rozvoju samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie a za svoje konanie, zdravý životný štýl, tvorivosť, aktívne využívanie voľného času, zmysluplný rozvoj osobnosti a kritické riešenie konfliktov.

Naším špecifikom je ubytovanie žiakov z viacerých stredných škôl rôzneho zamerania. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti rozvíjame kľúčové kompetencie žiaka súvisiace s prípravou na povolanie

a celoživotné vzdelávanie, ale aj na aktívny život v otvorenej multikultúrnej informačnej spoločnosti a podporujeme participáciu žiakov na živote internátu.

Výchovu a vzdelávanie obohacujeme objavovaním a spoznávaním pamätihodností a kultúry mesta a nášho regiónu.

Individuálne záujmy žiakov rozvíjame v záujmovej činnosti: práca s PC, komunikácia v anglickom jazyku, vlastná literárna tvorba a jej prezentácia, hudobná tvorba a jej prezentácia, výroba drobných darčiek rôznymi technikami, aranžovanie kvetov, stolovanie, kalanetika, volejbal, stolný tenis.

V budúcnosti chceme zvyšovať kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti:

- aplikovaním programu neformálneho vzdelávania s výrazným posilnením participácie žiakov na živote internátu
- orientovaním ďalšieho vzdelávania vychovávateľov na problematiku aktívneho občianstva, ochranu detských a ľudských práv a predchádzanie všetkým formám diskriminácie a intolerancie.

C) Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Naše pedagogické stratégie smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií žiaka.

Preferujeme uplatňovanie inovačných aktivizujúcich metód a foriem práce (najmä zážitková pedagogika), aplikovanie modelu tvorivo-humanistickej výchovy, partnerský vzťah ku žiakovi, humanistické hodnotenie žiaka, využívanie moderných IKT, úzku spoluprácu s rodinou žiaka, vytváranie prostredia podobného rodinnému prostrediu, spolupráca s vyučujúcimi, kontinuálne ďalšie vzdelávanie vychovávateľov.

Pri rozvíjaní kľúčových kompetencií uplatňujeme tieto stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

Kľúčové kompetencie žiaka	Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
Získať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizáciou, inscenačnými hrami, hraním rolí učíme žiakov seba hodnoteniu, seba motivácii a stanoveniu si reálnych cieľov vlastného rozvoja - povzbudzujeme žiakov získavať nové informácie a sebavzdelávanie - využívame brainstorming - podporujeme kritické myslenie žiakov - organizujeme vedomostné súťaže, kvízy a záujmovú činnosť orientovanú na sebavzdelávanie - zážitkovou výchovou ponúkame netradičné, nové informácie - aktivizujeme žiakov k prezentácii ich vedomostí a zručností - tvoríme spoločné projekty
	<ul style="list-style-type: none"> - individuálnym prístupom vedieme žiakov k samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie - poskytujeme žiakom spätnú väzbu - diskutujeme - zážitkovou výchovou a humanistickým hodnotením vedieme žiakov ku

Pracovné kompetencie	<p>kritickému hodnoteniu svojho pokroku, k prijímaniu spätnej väzby a k uvedomeniu si svojich ďalších rozvojových možností</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizujeme súťaže, výstavy v ktorých si žiaci môžu osvojiť alebo rozvinúť manuálne zručnosti potrebné pre praktický život - motivujeme žiakov tvorivo rozvíjať svoje manuálne zručnosti - ponúkame rôznorodé pracovné a záujmové činnosti - učíme žiakov osvojiť si prácu s netradičným materiálom a netradičné pracovné techniky
Komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - povzbudzujeme a motivujeme žiakov pri tvorivom využívaní všetkých dostupných foriem komunikácie - argumentáciou, debatným klubom, diskusiou, dialógom a rozhovorom vedieme žiakov ku kultúrnej komunikácii - aktivizujeme žiakov k prezentácii a obhajobe osobných názorov (žiacka samospráva, skupinové zhromaždenie) - trénujeme techniky a zručnosti žiakov v efektívnej komunikácii v konflikte - využívame mediáciu pri riešení žiackych konfliktov - povzbudzujeme kritické myslenie žiakov a samostatné riešenie problémov - učíme žiakov aktívne počúvať, prijímať a dávať spätnú väzbu (rozhovor, diskusia) - prehlbujeme poznanie materinského jazyka
Sociálne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žiakov k rešpektovaniu internátneho poriadku a prevzatiu zodpovednosti za svoje konanie - dramatizáciou, inscenačnými hrami, hraním rolí rozvíjame emocionálnu inteligenciu žiakov - diskutujeme, pripravujeme kultúrne programy, vytvárame podmienky pre efektívnu spoluprácu žiakov v skupine, aj v rámci internátu (spoločné podujatia, projekty) - individuálnym prístupom podporujeme autonómiu každého žiaka v skupine a učíme žiakov rešpektovať úlohy skupiny - trénujeme žiaka empatii - povzbudením a subsidiaritou učíme žiakov tvoriť kvalitné medziľudské vzťahy (spoločné riešenie problémov, spoločné vystúpenia, podujatia)
Občianske kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - príkladom, debatou, argumentáciou, zážitkovými hrami pomáhame žiakom orientovať sa v základných humanistických hodnotách - podporujeme participáciu žiakov na živote v skupine a v internáte - motivujeme žiaka poznať a domáhať sa svojich práv - besedami s odborníkmi poskytujeme žiakom dostatok informácií o princípoch aktívneho občianstva - návštevami kultúrnych podujatí orientujeme žiakov k hrdosti na kultúrne dedičstvo - vysvetľujeme žiakom význam interkulturálneho dialógu, dodržiavania ľudských práv a boja proti rasizmu a xenofóbii (výmenné pobyty, besedy,

	<ul style="list-style-type: none"> projekty) - dramatizáciou, hraním rolí učíme žiakov rešpektovať názory ostatných ľudí - motivujeme žiakov k spolupráci so subjektami tretieho sektora - umožňujeme žiakom podieľať sa na internátnych projektoch
Kultúrne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - organizujeme invenčné podujatia, kde žiaci môžu prezentovať a rozvíjať kultúrne prejavy v styku s ostatnými ľuďmi - realizujeme kurzy kultúrneho správania, spoločenského stolovania, ktorými pomáhame žiakovi poznať a aplikovať zásady spoločenskej etikety - motivujeme žiakov pre prijímanie kultúrnych podnetov (divadlo, opera, výstava) - vysvetľujeme význam rešpektovania iných kultúr, kultúrnych tradícií a potrebu interkulturálneho dialógu - umožňujeme žiakom získať skúsenosti so spoluprácou na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine, v internáte, v škole - motivujeme žiakov podieľať sa na tvorivých činnostiach

D) Prepojenosť jednotlivých oblastí výchovy.

Výchovno-vzdelávací proces realizujeme nadväzne na jednotlivé oblasti výchovy tak, že obsahové zameranie jednotlivých výchovno-vzdelávacích činností aplikujeme integrovane vo viacerých výchovných oblastiach naraz, čo nám umožňuje využívať efektívne metódy pri rozvoji osobnosti žiaka (napr. tréning, samostatné prezentácie a pod.). Preferujeme prepojenosť jednotlivých oblastí výchovy najmä v rozvoji **samostatnosti, zodpovednosti, spolupráce, tolerancie, tvorivosti a aktívneho spôsobu života žiakov.**

III. KĹÚČOVÉ KOMPETENCIE ŽIAKA INTERNÁTU

Vo výchove mimo vyučovania nadväzujeme na výchovno-vzdelávaciu činnosť strednej školy.

Chceme umožniť individuálny rozvoj osobnosti každého žiaka, jeho záujmov, potrieb, poznatkov, spôsobilostí, zručností, postojov a hodnôt, pripraviť ho na život v otvorenej informačnej spoločnosti, motivovať k celoživotnému vzdelávaniu, aktívnemu využívaniu voľného času a k aktívnemu občianstvu, posilňovať jeho úctu k rodičom, k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášateľnosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu.

Profil žiaka nášho internátu predstavuje súbor kľúčových kompetencií, ktoré chceme v procese výchovno-vzdelávacej činnosti rozvíjať a navzájom prelínať v jednotlivých výchovných oblastiach. Žiak ich počas pobytu v internáte môže rozvíjať dobrovoľnou účasťou na záujmovej činnosti a na výchovno-vzdelávacích aktivitách. Medzi kľúčové kompetencie žiaka internátu sme zaradili vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, komunikačné, pracovné, sociálne, občianske a kultúrne kompetencie.

Stanovené kompetencie predstavujú náš ideálny plánovaný cieľový výstup, ktorý chceme dosahovať

systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom. Uvedomujeme si, že niektorí žiaci tento výstup nebudú schopní dosiahnuť. Chceme im však pomôcť dosiahnuť čo najoptimálnejší výsledok.

Chceme dosiahnuť, aby žiak internátu mal pri ukončení pobytu v internáte osvojené tieto kľúčové kompetencie zodpovedajúce jeho osobnostným možnostiam:

1, VZŤAH K CELOŽIVOTNÉMU VZDELÁVANIU

- žiak rieši nové, neznáme úlohy a situácie
- vyhľadáva nové informácie
- zúčastňuje sa vedomostných súťažiach

2, KOMUNIKAČNÉ KOMPETENCIE ŽIAKA

- ovláda všetky dostupné formy komunikácie
- ovláda a tvorivo využíva informačno-komunikačné technológie
- uplatňuje komunikačné zručnosti predchádzajúce konfliktom (pozitívna komunikácia, prijímanie a dávanie spätnej väzby)
- uplatňuje komunikačné zručnosti pri tvorivom a kritickom riešení problémov
- uplatňuje techniky aktívneho počúvania a efektívnej komunikácie s ostatnými ľuďmi
- preberá zodpovednosť za svoje komunikačné správanie

3, PRACOVNÉ KOMPETENCIE ŽIAKA

- uvedomuje si potrebu svojej prípravy na vyučovanie ako prostriedok sebarealizácie a osobného rozvoja
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti
- ovláda základné seba obslužné pracovné návyky
- ovláda manuálne zručnosti potrebné pre praktický život
- je otvorený svoje manuálne zručnosti tvorivo rozvíjať

4, SOCIÁLNE KOMPETENCIE ŽIAKA

- pozná techniky seba riadenia
- pozná techniky seba motivácie
- pozná techniky seba hodnotenia
- uvedomuje si zodpovednosť dodržiavania spoločných pravidiel a vie prijať zodpovednosť za ich porušenie
- uplatňuje vlastnú autonómiu v skupine, rešpektuje úlohy skupiny
- uvedomuje si význam empatie
- uvedomuje si význam vytvárania kvalitných medziľudských vzťahov
- efektívne spolupracuje v skupine

- prijíma spätnú väzbu, je schopný stanoviť si ciele vlastného rozvoja

5, OBČIANSKE KOMPETENCIE ŽIAKA

- vie sa orientovať v základných humanistických hodnotách
- pozná svoje práva a uvedomuje si potrebu prevzatia zodpovednosti za svoje konanie
- vie participovať pri pozitívnych zmenách v živote ŠI
- má informácie o princípoch aktívneho občianstva
- uvedomuje si význam interkulturálneho dialógu, dodržiavania ľudských práv a boja proti rasizmu a xenofóbii
- uvedomuje si význam kultúrneho dedičstva
- rešpektuje názory ostatných ľudí

6, KULTÚRNE KOMPETENCIE ŽIAKA

- pozná základné zásady spoločenskej etikety
- vie sa podieľať na vytváraní kultúrneho prostredia
- uvedomuje si rozdiel medzi vulgárnym a kultúrnym správaním sa
- uvedomuje si potrebu prijímania kultúry v bežnom živote každého človeka
- prijíma kultúrne podnety (napr. návšteva kultúrnych podujatí)
- používa kultúrne prejavy v styku s ostatnými ľuďmi
- rešpektuje iné kultúry a kultúrne tradície
- má skúsenosti so spoluprácou na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine

IV. FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchovu mimo vyučovania uskutočňujeme formou týždenného, troj, štvor, ako aj päťročného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia, vo výchovnej skupine, v ktorej je najviac 30 žiakov a to pravidelnými, nepravidelnými a priebežnými činnosťami.

Vo výchove mimo vyučovania rešpektujeme slobodu žiaka vo výbere účasti na výchovno-vzdelávacej činnosti, najmä v oblasti:

- a) výchovno-vzdelávacej činnosti (výchovná aktivita) - vo výchovnej skupine alebo v rámci školského internátu a na podujatiach internátu aj mimo sídla internátu,
- b) záujmovej činnosti - v záujmovom krúžku, alebo v individuálnej záujmovej činnosti žiaka.
- c) kurzoch:
  - kultúry správania,
  - tanečnom,
  - rodinnej výchovy a prípravy na zamestnanie,

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania je individuálna alebo skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita vo výchovnej skupine a hromadná výchovno-vzdelávacia aktivita v internáte, resp.

mimo neho.

Vo výchovno-vzdelávacom procese preferujeme zážitkové, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce. Vo vzťahu ku žiakom uplatňujeme partnerský prístup a motivačné humanistické hodnotenie, spolupracujeme s rodinou žiaka a s pedagogickými zamestnancami školy. Sme otvorení k permanentnej reflexii a autoreflexii.

V. CIELE A POSLANIE VÝCHOVY

Poslaním výchovy v školskom internáte je poskytovanie všestrannej pomoci deťom a žiakom pri ich príprave na vyučovanie, formovanie aktívneho postoja detí a žiakov k sebvzdelávaniu a sebvýchove, uspokojovanie individuálnych potrieb a záujmov. Súčasťou je rozvíjanie nadania, špecifických schopností a tvorivosti, aktívne využívanie voľného času, oddycha relaxácia. Školské internáty poskytujú priestor pre personalizáciu (objavovanie a definovanie seba), inklúziu (prijatie druhého za partnera, spoločníka a spolutvorcu) a subjektívnu pohodu (wellbeing – schopnosť rastu bez strachu a úzkosti). Podporujú rozvíjanie interpersonálnych zručností (soft skills), prehĺbovanie digitálnych zručností ako súčasť rozvinutého kritického a analytického myslenia, ale aj poznanie nebezpečenstva, ktoré online prostredie prináša. Samozrejmosťou je aj spolupráca v online prostredí vyžívaním kolaboratívnych nástrojov, či funkčná práca s aplikáciami.

Ciele výchovy a vzdelávania v školskom internáte sú:

- rozvíjať spôsobilosti kľúčové pre život v 21. storočí v prepojení na ciele a profil absolventa predprimárneho, základného a stredoškolského vzdelávania,
- formovať aktívny postoj detí a žiakov k sebvzdelávaniu a sebvýchove,
- rozvíjať spôsobilosti oceňovať voľný čas ako hodnotu, využívať ho zmysluplne a racionálne pre svoj rozvoj,
- rozvíjať spôsobilosti plánovať a vyberať si vhodné činnosti k participácii, k rekreácii a relaxácii,
- podporovať inkluzívny a individualizovaný (diferencovaný, personalizovaný) prístup vo výchove a vzdelávaní, v centre ktorého stojí dieťa alebo žiak, jeho osobnostný potenciál a výchovno-vzdelávacie potreby,
- podporovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a prirodzenú zvedavosť pri poznávaní sveta okolo seba,
- uplatňovať a chrániť práva dieťaťa v spolupráci s rodinou, zriaďovateľom a ďalšími partnermi podieľajúcimi sa na výchove,
- implementovať princípy inkluzívneho vzdelávania do výchovno-vzdelávacieho procesu,
- rozvíjať a upevňovať spôsobilosti najmä v oblastiach osobnosť, občianstvo, spolupráca, komunikácia, kreativita, kritické myslenie,
- zabezpečovať deťom a žiakom kvalifikovanú pomoc a podmienky k príprave na vyučovanie.

Ciele výchovy v školskom internáte sa naplňujú prostredníctvom okruhov činností (aktivít v režimových častiach dňa), ktorými sú odpočinkové a relaxačné činnosti, sebaobslužné činnosti, dobrovoľnícke aktivity, príprava na vyučovanie, rekreačné a záujmové činnosti.

1 FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie sa organizuje dennou formou. Forma organizácie výchovy a vzdelávania v školskom internáte v súlade s § 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov je týždenná.

2 VÝCHOVNÝ JAZYK

Výchovným jazykom v školských internátoch je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

V súlade s § 12 Zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako výchovno-vzdelávací jazyk v školách a školských zariadeniach je vymedzené aj používanie:

- jazyka národnostných menšín pre občanov patriacim k národnostným menšinám,
- slovenský posunkový jazyk nepočujúcim deťom a žiakom,
- cudzieho jazyka (bilingválne vzdelávanie) pre deti cudzincov.

V školských internátoch, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v jazyku príslušnej národnostnej menšiny, je súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti aj komunikácia v štátnom – slovenskom jazyku.

3 TEMATICKÉ OBLASTI VÝCHOVY

Tematické oblasti výchovy reprezentujú odporúčaný obsah pre výchovno-vzdelávaciu a záujmovú činnosť v školskom internáte. Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy boli adaptované vo vzťahu k požiadavkám 21. storočia, záujmom a potrebám súčasných detí a žiakov, ako aj trendom vo svete vzdelávania (digitalizácia, informatizácia, inklúzia, diferenciacia, individualizácia a i.).

Tematické oblasti výchovy sú:

1. Komunikácia a práca s informáciami
2. Sebarozvoj a svet práce
3. Kultúra a umenie
4. Zdravie a subjektívna pohoda
5. Rodina a partnerské spolužitie
6. Spoločnosť a príroda

Tematické oblasti výchovy sú vzájomne prepojené, prelínajú sa a nevystupujú ako samostatné a izolované časti. Netvorí uzavretý celok, ale otvorenú obsahovú dimenziu výchovy mimo vyučovania a výchovy vo voľnom čase. Ich implementácia do výchovno-vzdelávacej činnosti

v školskom internáte nie je podmienená striedaním všetkých oblastí počas jedného pracovného týždňa, ale je nevyhnutné zabezpečiť komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa a žiaka vo všetkých oblastiach. Napĺňanie cieľov tematických oblastí výchovy sa školské internáty plnohodnotne podieľajú na intrapersonálnom aj interpersonálnom rozvoji detí a žiakov a ich príprave na život.

4.1 Charakteristika a ciele tematických oblastí výchovy

4.1.1 Komunikácia a práca s informáciami

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Verbálna a neverbálna komunikácia, virtuálna komunikácia, efektívna komunikácia, budovanie digitálnej stopy. Riešenie konfliktov, aktívne počúvanie, prezentačné zručnosti. Kritické myslenie, riešenie problémov, vyhľadávanie a detekovanie informácií (fakty, argumenty, názor, pocit, hoax), objektivita a subjektivita interpretácií, komparácia informácií, overovanie informácií. Čitateľská, matematická a digitálna gramotnosť.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy</i> <i>Komunikácia a práca s informáciami</i>
1.	Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči porozumieť významu textu.
2.	Kultivovať zručnosti komunikácie využívaním všetkých dostupných foriem komunikácie ako verbálnej, neverbálnej, komunikácie činom, partnerskej komunikácie, online komunikácie.
3.	Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.
4.	Orientovať sa vo svete "Internet vecí".
5.	Používať kritické myslenie pri práci s informáciami získavanými z rôznych zdrojov z internetu. Spolupracovať v online prostredí využívaním kolaboratívnych nástrojov a funkčnou prácou s aplikáciami.
6.	Upevňovať vlastné prezentačné zručnosti cez rozvíjanie komunikačných zručností zručností diskutovať a obhajovať vlastné názory.
7.	Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.
8.	Využívať matematické myslenie, logické operácie pri práci s IKT.

4.1.2 Sebarozvoj a svet práce

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Personalizácia – priestor pre objavovanie a definovanie seba. Sebadôvera, sebapoznávanie – kto som, kým sa chcem stať, o čom snívam. Time manažment, sebadisciplína, pevná vôľa. Budovanie „mojej značky“ – prezentovanie seba. Soft skills – tímová spolupráca, kooperácia, asertivita, tvorivé myslenie, empatia.

Riešenie konfliktov, správne rozhodovanie sa, vyjednávanie, atraktivita povolání, nové pracovné pozície, digitalizácia a informatizácia.

	<i>Ciele tematickej oblasti výchovy</i> <i>Sebarozvoj a svet práce</i>
1.	Využívať experimentovanie a bádanie v praktickom živote a štúdiu.
2.	Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a finančnú gramotnosť pri úspešnom zapájaní sa do bežného života.
3.	Orientovať sa na pracovnom trhu a uvedomovať si význam celoživotného vzdelávania.
4.	Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.
5.	Prejavovať záujem o dobrovoľnícku prácu.
6.	Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.
7.	Používať zručnosti kooperácie a spolupráce pri spoločných voľnočasových aktivitách.

4.1.1 Kultúra a umenie

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Kultúrne dedičstvá – tradície, zvyky, obyčaje. Rozmanitosť a vplyv iných kultúr. Národná hrdosť, vlastenectvo. Slovensko – moja krajina. Náboženstvá. Národnostné menšiny. Umenie – výtvarné, hudobné, literárno-dramatické. Sebavyjadrenie cez umenie.

<i>Ciele tematickej oblasti výchovy</i>	
<i>Kultúra a umenie</i>	
1.	Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.
2.	Nadobudnúť interkultúrne spôsobilosti a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.
3.	Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné, pohybové a pod.) na vlastné sebaujavenie, originálne reflexie skutočnosti, rozvoj vizuálnej gramotnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.
4.	Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaniu kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia a širokých kultúrnych kontextov a tradícií.
5.	Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.
6.	Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.
7.	Využívať aktivity múzeí, galérií a divadiel pre zmysluplné využívanie voľného času, možnosť vlastného vzdelávania a aktívny oddych.

4.1.1 Zdravie a subjektívna pohoda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Fyzické zdravie, duševné zdravie, zdravý životný štýl, životospráva, šport, cvičenie, režim dňa. Motivácia, aspirácie, túžby. Postoje, názory. Sila prítomného okamihu, prežívanie svojej pozície – člena tímu, skupiny ako súčasť rastu, života.

Subjektívna pohoda (wellbeing) ako schopnosť rastu bez strachu, úzkosti, nežit' v obrane. Pociť šťastie – čo ma robí šťastným, čo mi prináša radosť. Pociť spokojnosti – zmysel života. Skutočný život a virtuálna realita.

<p>Ciele tematickej oblasti výchovy</p> <p style="text-align: center;">Zdravie a subjektívna pohoda</p>
Uplatňovať zásady zdravého životného štýlu, kontrolovať a regulovať svoje správanie v otázkach zodpovednosti za vlastné zdravie.
Zapájať sa do realizácie aktivít na podporu telesného a duševného zdravia, aktívneho oddychu a relaxácie.
Uplatňovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.
Zvyšovať informovanosť o negatívnom vplyve užívania návykových látok na kvalitu života a zdravie človeka.
Zvyšovať úroveň svojej emocionálnej inteligencie uplatňovaním zručností empatie, aktívneho počúvania, ovládania svojich kladných aj záporných emócií.
Formovať zdravý sebaobraz a zodpovedný vzťah k svojmu telu, k sebe samému a k iným ľuďom.
Upevňovať vlastnú prosociálnosť vo vzťahu k spolužiakom, rodičom, učiteľom, vychovávateľom a ďalším aktérom výchovno-vzdelávacieho procesu.
Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.
Získať správne držanie tela a kultivovaný pohybový prejav.

4.1.1 Rodina a partnerské spolužitie¹

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnota rodiny. Zdravé vzťahy – vzťahy v rodine, priateľstve, partnerskom spolužití, zdravé sexuálne vzťahy. Intimita, dôvera a porozumenie druhému človeku. Hodnoty, ktoré ovplyvňujú kultúru vzťahov a sexuality. Pozitívny a negatívny vplyv rovesníckych skupín na rozhodnutia a správanie súvisiace so vzťahmi a sexualitou. Dôležitosť telesnej integrity, súhlasu a rešpektu v intímnych vzťahoch.

Starostlivosť o zdravie svojho tela a o budovanie pozitívneho a zdravého sebaobrazu. Sexuálne prenosné infekcie a choroby, bezpečné spôsoby ochrany pred nimi; rôzne antikoncepčné metódy a možnosti ich komunikácie pri plánovaní rodičovstva. Sexuálne násilie a bezpečnosť – rôzne formy sexuálneho násillia, bezpečnosť v offline a online priestore. Vhodné a nevhodné sexuálne obsahy v médiách a ich vplyvy na sebaobraz a vzťahy.

<p>Ciele tematickej oblasti výchovy</p> <p style="text-align: center;">Rodina a partnerské spolužitie</p>

1.	Chápať význam a hodnotu rodiny a priateľstva a podporovať kultúru zdravých vzťahov v rodine, priateľstve a partnerskom spoložití.
2.	Rozvíjať základné zručnosti umožňujúce slobodne, bezpečne a zodpovedne s rozhodovať a konať vo svojich vzťahoch v rôznych vývinových etapách dospelovania.
3.	Rozpoznať hranice svojich (a všeobecne ľudských) práv vo vzájomných vzťahoch, vrátane intímnych, a v kontexte reprodukčného a sexuálneho zdravia.
4.	Formovať zdravý sebaobraz a zodpovedný vzťah k svojmu telu, k sebe samému a k iným ľuďom.
5.	Kriticky vnímať a hodnotiť komerčnú podobu sexuality v médiách.
6.	Poznať a využívať nástroje prevencie sexuálneho zneužívania a sexualizovaného násillia.
7.	Orientovať sa v službách pomoci, poradenstva a podpory v oblasti intimity, duševného a telesného stavu.

4.1.1 Spoločnosť a príroda

Charakteristika (opis) tematickej oblasti výchovy

Hodnoty v spoločnosti, sloboda, demokracia, práva a povinnosti. Ľudské práva. Sociálne znevýhodnené (vylúčené skupiny) skupiny. Inkluzívny prístup k životu – prijatie druhého za partnera, spoločníka, spolutvorcu.

Medziľudské vzťahy, tolerancia, akceptácia, rešpektovanie, dialóg, konsenzus, kompromis, lojalita. Trvalo udržateľný rozvoj. Globálne problémy ľudstva.

	Ciele tematickej oblasti výchovy Spoločnosť a príroda
1.	Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.
2.	Spolupodieľať sa na živote v skupine.
3.	Obmedzovať ovplyvniteľnosť aktívnymi skupinami spochybňujúcimi demokratické hodnoty.
4.	Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich s osobnými, spoločenskými alebo globálnymi situáciami.
5.	Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.
6.	Upevňovať poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.

7.	Predchádzať vplyvu sociálno-patologických javov, prevziať zodpovednosť za svoje konanie
----	---

VÝCHOVNÉ OSNOVY

2.1 KOMUNIKÁCIA A PRÁCA S INFORÁCIAMI

Cieľ	Obsah	Metódy, formy
Vyjadrovať svoje myšlienky v materinskom aj cudzom jazyku, pracovať s knihou, tvoriť texty rôznych štýlov, tvoriť vlastné texty, pochopiť funkcie písanej reči a porozumieť významu textu.	Slovenský jazyk Slovanské jazyky Písmo Iné jazyky Práca s knihou	Beseda Prezentácia Písanie prózy a básní Motivácia
Kultivovať zručnosti komunikácie využívaním všetkých dostupných foriem komunikácie ako verbálnej, neverbálnej, komunikácie činom, partnerskej komunikácie, online komunikácie.	Asertivita Diskusia Spoločenská etiketa Verbálna komunikácia Neverbálna komunikácia Komunikácia v online priestore	Rozhovor Hranie rolí Argumentácia a debata Tréning Beseda s odborníkom Kurz spoločenského správania
Aplikovať informatickú kultúru založenú na rešpektovaní právnych a etických zásad používania IKT a mediálnych produktov.	Právne zásady pri používaní IKT Etické zásady pri používaní IKT	Rozhovor Vysvetľovanie Motivácia Beseda
Orientovať sa vo svete "Internet vecí".	Práca s internetom Hoax Darknet	Rozhovor Vysvetľovanie Motivácia
Používať kritické myslenie pri práci s informáciami získavanými z rôznych zdrojov a z internetu. Spolupracovať v online prostredí využívaním kolaboratívnych nástrojov a funkčnou prácou s aplikáciami.	Žurnalistika, televízia, rozhlas, internet	Diskusia Argumentácia Subsidiarita
Upevňovať vlastné prezentačné zručnosti cez rozvíjanie komunikačných zručností a zručností diskutovať a obhajovať vlastné názory.	Aktívne počúvanie Prijímanie a dávanie spätnej väzby Debata	Hranie rolí Dramatizácia Iniciačná hra Tréning Dotazník Anketa Prieskum
Rozvíjať jazykové a komunikačné zručnosti s ohľadom na čistotu jazykového prejavu, rozvoja slovnej zásoby a gramatickej správnosti vyjadrovania.	Komunikácia v konflikte Spisovný jazyk a nárečia Rozširovanie slovnej zásoby Zabudnuté slová	Motivácia Zážitková aktivita –hra Hranie rolí

Využívať matematické myslenie, logické operácie pri práci s IKT.	Práca s PC Nové IKT vo svete Využívanie aplikácií	Motivácia Zážitková aktivita –hra Beseda
--	---	--

2.3 SEBAROZVOJ A SVET PRÁCE

Cieľ	Obsah	Metódy, formy
Využívať experimentovanie a bádanie v praktickom živote a štúdiu.	Sebavzdelávanie Pokus - omyl Povinnosti žiaka	Motivácia Povzbudenie Aktivizácia Subsidiarita Hodnotenie Tréning
Prejavovať podnikavosť, iniciatívnosť, tvorivosť a finančnú gramotnosť pri úspešnom zapájaní sa do bežného života.	Ako investovať Bitcoin a iné virtuálne meny Úvery a pôžičky	Motivácia Povzbudenie Rozhovor Hodnotenie Tréning Beseda s odborníkom
Orientovať sa na pracovnom trhu a uvedomovať si význam celoživotného vzdelávania.	Ako si správne vybrať budúce zamestnanie Celoživotné ciele	Motivácia Aktivizácia Subsidiarita Rozhovor Diskusia Hodnotenie
Aplikovať metakognitívne stratégie pri postupoch vlastného učenia sa.	Sebavzdelávanie Ciele čítania Predvídanie obsahu textu	Motivácia Rozhovor Diskusia Tréning
Chápať význam osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu	Sebavzdelávanie Osobné ciele a očakávania Kde na vysokú školu Práva a povinnosti zamestnanca	Motivácia Subsidiarita Rozhovor Diskusia Beseda s odborníkom Reflexia Autoreflexia
Prejavovať záujem o dobrovoľnícku prácu.	Dobrovoľníctvo	Diskusia Rozhovor
Využívať vlastné záujmy na podporu sebarealizácie a voľby povolania.	Voľba zamestnania Sebavzdelávanie Netradičné záujmy	Motivácia Aktivizácia Príklad

		Tréning Záujmový krúžok Vlastná práca
Používať zručnosti kooperácie a spolupráce pri spoločných voľnočasových aktivitách.	Spolupráca Voľný čas a jeho využitie	Motivácia Rozhovor Hodnotenie Tréning Zážitková aktivita –hra

2.4. KULTÚRA A UMENIE

Cieľ	Obsah	Metódy, formy
Aplikovať podnety moderného výtvarného umenia, podnety inšpirované dejinami umenia, podnety architektúry, podnety fotografie, podnety videa a filmu, podnety elektronických médií, podnety dizajnu a remesiel, podnety speváckej a inštrumentálnej činnosti, podnety iných oblastí poznávania sveta pri vlastnom experimentovaní, rozvíjaní tvorivosti a kreativity postavených na vlastnom zážitku a skúsenosti.	Hudba Tanec Výtvarné umenie Divadlo	Tanečný kurz Záujmový krúžok Výstava Zážitková aktivita – hra
Nadobudnúť interkultúrne spôsobilosti a uvedomovať si vzájomný vplyv rôznych kultúr na Slovensku v kontexte histórie a súčasnosti.	Regionálne tradície a zvyky Kultúrne pamiatky regiónu a Slovenska Menšiny Kultúrne zvyky a prejavy iných národov	Prezentácia kultúrnych tradícií a zvykov Interaktívne podujatie Fórum invencie Diskusia Zážitková aktivita – hra
Využívať rôzne formy umenia (hudobné, výtvarné, dramatické, tanečné, pohybové a pod.) na vlastné sebavyjadrenie, originálne reflexie skutočnosti, rozvoj vizuálnej gramotnosti, schopnosti kritického čítania a interpretácie.	Záujmové krúžky Kultúrne podujatia v internáte Hudba Tanec Výtvarné umenie	Motivácia Aktivizácia Tréning Vlastná práca Súťaž Fórum invencie Rozhovor Diskusia
Prejavovať vzťah k ľudovým tradíciám, ochrane a poznávaniu kultúrneho dedičstva, poznávaniu kultúrnych hodnôt umenia a širokých kultúrnych kontextov a tradícií.	Vlastná tvorba Práca s netradičným materiálom Úprava oblečenia a zovňajšku Ľudové zvyky a tradície Netradičné materiály	Motivácia Aktivizácia Fórum invencie Tréning Záujmový krúžok Vlastná práca

		Výstava Súťaž Tvorba projektu
Využívať pri komunikácii a interakcii s ľuďmi poznatky o kultúrach, náboženstve a tradíciách národnostných menšín žijúcich na Slovensku.	Náboženstvá Kultúra vo svete Národnostné menšiny Komunity	Motivácia Aktivizácia Rozhovor Diskusia Tréning
Vnímať umenie a kultúru na základe súčasných kultúrnych procesov a aktuálnych problémov, chápať význam estetických faktorov a estetickej činnosti v každodennom živote, význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.	Kultúra vyjadrovania sa Kultúra stolovania	Brainstorming Fórum invencie Motivácia Príklad Rozhovor
Využívať aktivity múzeí, galérií a divadiel pre zmysluplné využívanie voľného času, možnosť vlastného vzdelávania a aktívny oddych.	Divadlo Opera Výstavy Koncert Moderné umenie	Motivácia Aktivizácia Analýza umeleckého diela Návšteva kultúrneho podujatia

2.5. ZDRAVIE A SUBJEKTÍVNA POHODA

Cieľ	Obsah	Metódy, formy
Uplatňovať zásady zdravého životného štýlu, kontrolovať a regulovať svoje správanie v otázkach zodpovednosti za vlastné zdravie.	Osobná hygiena Psycho – hygiena Zdravá strava Preventívne zdravotné prehliadky	Motivácia Rozhovor Tréning Hodnotenie
Zapájať sa do realizácie aktivít na podporu telesného a duševného zdravia, aktívneho oddychu a relaxácie.	Prevenencia pred chorobami Športové aktivity Relaxačné cvičenie Otužovanie a posilňovanie organizmu	Motivácia Aktivácia Rozhovor Vysvetľovanie Beseda s odborníkom Súťaž
Uplatňovať zručnosti kooperácie a spolupráce ako člen tímu, sociálnej skupiny.	Tímová práca Kolektívne hry Úloha jednotlivca v skupine	Diskusia Rozhovor Vysvetľovanie Hra

Zvyšovať informovanosť o negatívnom vplyve užívania návykových látok na kvalitu života a zdravie človeka.	Moderný človek nefajčí Ako povedať nie drogám	Motivácia Príklad Vysvetľovanie Prezentácia Beseda s odborníkom
Zvyšovať úroveň svojej emocionálnej inteligencie uplatňovaním zručností empatie, aktívneho počúvania, ovládania svojich kladných aj záporných emócií.	Aktívne počúvanie Empatické správanie Druhy emócií	Motivácia Prezentácia Beseda s odborníkom Zážitková aktivita – hra
Formovať zdravý sebaobraz a zodpovedný vzťah k svojmu telu, k sebe samému a k iným ľuďom.	Racionálna strava Zdravý životný štýl Zvládnutie stresu a záťaže Spánok	Motivácia Príklad Vysvetľovanie Zážitková aktivita – hra Prezentácia
Upevňovať vlastnú prosociálnosť vo vzťahu k spolužiakom, rodičom, učiteľom, vychovávateľom a ďalším aktérom výchovno-vzdelávacieho procesu.	Vzťahy so spolužiakmi. Pomoc rodičom, učiteľom, vychovávateľom	Rozhovor Príklad Výcvik Tréning Vysvetľovanie Zážitková aktivita – hra
Mať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám a športu s ich pravidelným začlenením do denného režimu.	Ranná rozvička Joga – aktivita, ktorá posilňuje telo aj ducha	Rozhovor Tréning Zážitková aktivita – hra Zaujmový krúžok
Získať správne držanie tela a kultivovaný pohybový prejav.	Správna chôdza a držanie tela Fitlopta	Beseda Príklad Tréning Vysvetľovanie

2.6. RODINA A PARTNERSKÉ SPOLUŽITIE

Cieľ	Obsah	Metódy, formy
Chápať význam a hodnotu rodiny a priateľstva a podporovať kultúru zdravých vzťahov v rodine, priateľstve a partnerskom spolužití.	Rizikový partner Plánované rodičovstvo	Beseda s odborníkom Vyjasnenie hodnôt Diskusia Dramatizácia Hranie rolí Zážitková aktivita – hra
Rozvíjať základné zručnosti umožňujúce slobodne, bezpečne a zodpovedne sa rozhodovať	Vzťahy v rodine Charakteristické zmeny v dospievaní	Vyjasnenie hodnôt Beseda s odborníkom

a konať vo svojich vzťahoch v rôznych vývinových etapách dospelosti.		Hranie rolí Vysvetľovanie Rozhovor Diskusia
Pochopiť mravné aspekty rodinného života Rozpoznať hranice svojich (a všeobecne ľudských) práv vo vzájomných vzťahoch, vrátane intímnych, a v kontexte reprodukčného a sexuálneho zdravia.	Vernosť Sexuálne kontakty následky Zodpovednosť Rodičovstvo Správny výber partnera	Vyjasnenie hodnôt Vysvetľovanie Diskusia Rozhovor Beseda s odborníkom Hranie rolí
Formovať zdravý sebaobraz a zodpovedný vzťah k svojmu telu, k sebe samému a k iným ľuďom.	Zdravý životný štýl Sebapoznanie Poruchy pri vnímaní samého seba	Vysvetľovanie Diskusia Rozhovor
Kriticky vnímať a hodnotiť komerčnú podobu sexuality v médiách.	Sexualizácia mediálneho priestoru	Rozhovor Beseda s odborníkom Vyjasnenie hodnôt
Poznať a využívať nástroje prevencie sexuálneho zneužívania a sexualizovaného násillia.	Obchodovanie z ľuďmi Sexuálne trestné činy Násillie na ženách	Rozhovor Beseda s odborníkom Vyjasnenie hodnôt Diskusia Prezentácia
Orientovať sa v službách pomoci, poradenstva a podpory v oblasti intimity, duševného a telesného stavu.	Národná linka na podporu duševného zdravia	Beseda s odborníkom Vyjasnenie hodnôt Diskusia Prezentácia

2.7. SPOLOČNOSŤ A PRÍRODA

Cieľ	Obsah	Metódy, formy
Utvrdzovať etické správanie, prijímanie odlišnosti, občianske postoje a zručnosti ako trvalé aspekty občianskej spoločnosti.	Etika – modely správania Odlišnosti od tradičnej etiky	Aktivizácia Vysvetľovanie Príklad Subsidiarita
Spolupodieľať sa na živote v skupine.	Pravidlá života v skupine Akceptovanie rôznorodosti	Motivácia Aktivizácia Vysvetľovanie Vychádzka Súťaž
Obmedzovať ovplyvniteľnosť aktívnymi skupinami spochybňujúcimi demokratické hodnoty.	Ľavicový extrémizmus Radikalizácia Otroctvo	Motivácia Vysvetľovanie Subsidiarita

		Príklad Beseda s odborníkom Rozhovor
Aplikovať prírodovedné vedomosti a formulovať argumenty na podporu rozhodnutí a odporúčaní súvisiacich s osobnými, spoločenskými, alebo globálnymi situáciami.	Rozvoj prírodovednej gramotnosti Globálne výzvy	Vyjasnenie hodnôt Vysvetľovanie Diskusia Rozhovor Beseda s odborníkom
Demonštrovať zásady environmentálneho prístupu k životnému prostrediu.	Triedenie odpadu Prírodné zdroje	Motivácia Vysvetľovanie Príklad Rozhovor Vyjasnenie hodnôt
Upevňovať poznanie a aplikáciu spoločenských, kultúrnych a právnych noriem v správaní voči okoliu.	Spoločenské a kultúrne normy Právne normy Enviropolitika	Vyjasnenie hodnôt Vysvetľovanie Diskusia Rozhovor Beseda s odborníkom
Predchádzať vplyvu sociálno-patologických javov, prevziať zodpovednosť za svoje konanie.	Prevenia sociálno-patologických javov Zodpovednosť za svoje správanie	Beseda Rozhovor Prezentácia Výklad

2. VÝCHOVNÝ PLÁN

- a) Vo výchovnom pláne sme stanovili minimálny, pre vychovávateľa záväzný počet výchovno-vzdelávacích činností (ďalej iba VVČ) na školský rok tak, aby sa pravidelne striedala ponuka vo všetkých výchovných oblastiach. Takto budeme zabezpečovať systematický všestranný rozvoj osobnosti žiaka.
- b) Stanovený minimálny počet VVČ predstavuje realizáciu jednej VVČ vo výchovnej skupine denne.
- c) Vychovávatelia budú vo svojich výchovných skupinách projektovať ponuku VVČ tak, aby uspokojili záujmy a potreby všetkých žiakov. To znamená, že ponuka VVČ môže byť v jednotlivých výchovných skupinách vyššia než určený minimálny počet.
- d) Vo výchovnej skupine zloženej so žiakov viacerých ročníkov bude vychovávateľ aplikovať výchovný plán kombinovaný pre všetky ročníky, z ktorých má žiakov vo svojej výchovnej skupine.
- e) Plán činnosti záujmových krúžkov, kurzov, komisií a celo internátnych podujatí tvorí prílohy plánu výchovno-vzdelávacej činnosti na príslušný školský rok.

VÝCHOVNÉ ŠTANDARDY

Sú vypracované v súlade s § 3, § 4 a § 117 ods.2 Zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Obsahovým štandardom určujeme minimálny obsah výchovy a vzdelávania v jednotlivých výchovných oblastiach tak, aby bola zabezpečená vyvážená, systematická a štandardná úroveň mimoškolskej výchovy vo všetkých výchovných skupinách v našom internáte. Obsah výchovy a vzdelávania nad stanovený minimálny obsah si vychovávateľ autonómne zvyšuje podľa špecifickej situácie vo svojej výchovnej skupine tak, aby uspokojoval špeciálne záujmy, schopnosti a ciele žiakov v skupine..

Výkonovým štandardom určujeme kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to predpokladané cieľové výstupy, ktoré má dosiahnuť žiak na konci troj, štvor, resp. päťročného pobytu v našom školskom internáte , primerane svojim schopnostiam.

VI. PODMIENKY PRE ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE

V súlade s vyhl. MZSR č. 259/2008

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú podrobne rozpracované v prevádzkovom a školskom poriadku SOŠD a ŠI.

Bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove zabezpečujeme základným poučením žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ktoré realizujú vychovávateľia pri nástupe žiakov do internátu. Podrobnejšie poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci realizujú vychovávateľia minimálne jeden raz mesačne. Ďalej pred každou akciou, kde je zvýšená možnosť úrazu (vrátane exkurzií, spoločných návštev kultúrnych a iných podujatí).

V internáte je zabezpečená 24-hodinová starostlivosť o žiakov.

V prípade náhleho ochorenia žiaka je k dispozícii v tesnej blízkosti internátu ambulancia dorastovej lekárky tel. č. 4281 486. V prípade úrazu máme veľmi dobrú dostupnosť prvej pomoci z FN Martin.

Kontakty na rodičov máme uvedené v Žiadosti o prijatie do školského internátu žiaka a v Denníku výchovnej skupiny.

Osvetlenie izieb je dostatočné, podľa noriem. Počas noci sú osvetlené hlavné chodby. Na každom podlaží je v súlade s bezpečnostnými normami aktívne bezpečnostné osvetlenie. Vykurovanie priestorov je

v izbách dostatočné, ale vplyvom netesností starých okien tepelná pohoda v exponovaných zimných mesiacoch nie je na požadovanej úrovni.

Čistota a hygiena prostredia je na dobrej úrovni.

Vybavenie internátu nábytkom je nedostatočné najmä :

- zastarané, poškodené skrine a posteľe,
- v izbách nie sú nočné stolíky,
- opotrebovaná podlahová krytina.
- nevyhovujúce okná

V internáte platí písomný zákaz fajčenia vo všetkých objektoch.

Bežnú kontrolu dodržiavania BOZP zabezpečujú jednotliví vychovávatelia. Pravidelnosť kontrol BOZP a odstraňovanie ich nedostatkov na celoškolskej úrovni garantuje externá firma.

V budúcnosti chceme zrealizovať zateplenie budovy (hlavne výmenou okien), nainštalovať úsporné svietidlá, vymeniť nábytok, zabezpečiť elektronikou vstup do priestorov internátu, kamerové monitorovanie spoločných priestorov internátu.

VII. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKA

1. Pri hodnotení žiaka budeme sledovať jeho úroveň dosahovania očakávaných výstupov v jednotlivých oblastiach výchovy (kompetencie žiaka).
2. V procese výchovy mimo vyučovania v hodnotení žiaka vo väčšej miere ako v škole využívame predovšetkým permanentné motivačné hodnotenie.
3. V hodnotení žiaka preferujeme humanistické hodnotenie založené na individuálnom prístupe, otvorenosti, komplexnosti hodnotenia a rozvoji silných stránok žiaka.
4. V hodnotení rešpektujeme zmeny vo vývoji žiaka. Dôraz kladieme na poskytovanie efektívnej spätnej väzby žiakovi aj rodičom, ale aj na prijímanie spätnej väzby od žiaka a rodičov.
5. Vytvárame priestor pre seba hodnotenie žiaka a vedieme ho k prijatiu zodpovednosti za svoj osobnostný rozvoj a konanie. Rešpektujeme právo žiaka na omyl.

Pri hodnotení žiakov uplatňujeme tieto indikátory:

- školský poriadok internátu, v ktorom sme po dohode so žiakmi, rodičmi a vychovávateľmi určili pravidlá správania sa žiakov v internáte, ich práva,

povinnosti a podmienky pre udelenie výchovných opatrení

- pravidlá spolužitia vo výchovnej skupine, ktoré si spoločne určuje vychovávateľ so žiakmi svojej výchovnej skupiny
- ponuku výchovno-vzdelávacej činnosti – účasť žiakov na výchovno-vzdelávacej činnosti.

Preferujeme tieto nástroje hodnotenia:

motivačný rozhovor, spätná väzba od iných vychovávateľov a rodičov, pozorovanie správania žiakov, individuálny prístup s rešpektovaním osobnosti žiaka, povzbudenie

V záujme zabezpečenie objektivity hodnotenia všetkých žiakov stanovené pravidlá počas školského roka nemeníme a všetky prípadné zmeny konzultujeme so žiakmi a rodičmi.

Pri hodnotení žiakov aplikujeme metódy individuálneho prístupu, povzbudenie, pozorovania, rozhovoru, aktivizácie a úzkej spolupráce s rodičmi žiakov (rozhovor, pochvalné listy).

Výsledky hodnotenia žiakov evidujeme v Osobných spisoch a v Denníku výchovnej skupiny.

VIII. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCA

1. Vnútorný systém kontroly pedagogických zamestnancov v našom internáte orientujeme predovšetkým na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacej činnosti. Zameraný je najmä na plnenie:

- cieľov, ktoré sme si stanovili v strategickom pláne rozvoja internátu,
- cieľov, ktoré sme si stanovili vo výchovnom programe internátu,
- cieľov v oblastiach, v ktorých dosahujeme dobré výsledky,
- cieľov v oblastiach, v ktorých dosahujeme slabšie výsledky,
- ďalších operatívnych alebo dlhodobých úloh.

Využívame najmä tieto indikátory hodnotenia:

- výsledky a aktivita žiakov, ktorých vychovávateľ usmerňuje,
- ponuka výchovno-vzdelávacích činností vychovávateľa vo výchovnej skupine,
- príprava vychovávateľa na VVČ,
- vnútorný poriadok školského internátu,
- pracovný poriadok,
- dotazník pre rodičov, žiakov a ostatných vychovávateľov,
- ďalšie vzdelávanie vychovávateľov,

- záznamy o žiakoch.

Nástroje hodnotenia vychovávateľov:

- výsledky dotazníkov a prieskumov - spätná väzba,
- pozorovanie činnosti vychovávateľov a hospitácie,
- analýza výsledkov žiakov, ktorých vychovávateľ usmerňuje,
- analýza ponuky výchovno-vzdelávacích činností vychovávateľa vo výchovnej skupine
motivačný rozhovor,
- hodnotenie výsledkov vychovávateľov v oblasti ďalšieho vzdelávania,
- úroveň vedomostí a využívania školského poriadku v oblasti udeľovania výchovných opatrení,
- úroveň dodržiavania pracovného poriadku,
- analýza záznamov o žiakoch.

Hodnotenie, overovanie, zlepšovanie podmienok a kvality všetkých činností internátu realizujeme predovšetkým metódou vnútornej a vonkajšej autoevalvácie.

2. Vnútorná autoevalvácia:

- permanentné seba hodnotenie činnosti - **vychovávateľa,**
- motivačný rozhovor spojený s vyhodnotením plánu osobného profesijného rastu – **zástupca riaditeľa VMV,**
- hodnotenie klímy vo výchovnej skupine - **zástupca riaditeľa VMV,**
- analýza výsledkov žiakov, ktorých vychovávateľ usmerňuje (dodržiavanie vnútorného poriadku internátu, zodpovednosť v príprave na vyučovanie, správanie a prejavy žiakov, schopnosť participácie, spôsob uspokojovania záujmov - **zástupca riaditeľa VMV,**
- analýza ponuky výchovno-vzdelávacích činností vychovávateľa vo výchovnej skupine (pestrosť, kvalita, zastúpenie všetkých oblastí výchovy, frekvencia, nadväznosť) – **zástupca riaditeľa VMV,**
- hodnotenie výsledkov vychovávateľov v oblasti ďalšieho vzdelávania, uplatňovania inovačných metód práce, aplikovania špecifických zručností, tvorba projektov - **zástupca riaditeľa VMV,**
- vzájomné hodnotenie vychovávateľov - **vzájomné hospitácie.**

3. Vonkajšia autoevalvácia:

- spätná väzba od žiakov,
- spätná väzba od rodičov,
- hodnotenie verejnosťou , zriaďovateľom, školskou inšpekciou.

IX. POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

Zameranie a ciele nášho výchovného programu ako aj analýza súčasného stavu ďalšieho vzdelávania vychovávateľov ukazuje potrebu orientácie ďalšieho vzdelávania vychovávateľov najmä na problematiku aktívneho občianstva, ochranu detských a ľudských práv, predchádzanie všetkým formám diskriminácie a intolerancie, kultiváciu inovačných zážitkových metód výchovy, ovládanie a využívanie informačných technológií, knihovníctvo.

Vyššiu vzdelanostnú úroveň pedagogických pracovníkov budeme zabezpečovať:

- motivovaním všetkých vychovávateľov bez ohľadu na vek k permanentnému sebavzdelávaniu a zdokonaľovaniu profesijnej spôsobilosti,
- umožňovaním kultivovania zručností vychovávateľov pre efektívne riešenie školských konfliktov a efektívnu komunikáciu,
- sprostredkovaním najnovších poznatkov z metodiky výchovy jednotlivých oblastí výchovy,
- pripravovaním vychovávateľov na výkon funkcií: knihovník, animátor a vedúci projektov,
- rozvíjaním špecifických zručností vychovávateľov nevyhnutných pre vedenie krúžkov,
- pripravovaním vychovávateľov pre prácu s modernými informačnými technológiami,
- podnecovaním tvorivosti vychovávateľov.

Uvedené vzdelávania zabezpečíme prizývaním odborných lektorov priamo do internátu, čím zároveň zabezpečíme vzdelávanie pre všetkých vychovávateľov. Niektoré vzdelávania budeme realizovať prostredníctvom interných školení, časť vzdelávania budú vychovatelia absolvovať mimo internátu. Pri zabezpečovaní ďalšieho vzdelávania vychovávateľov budeme spolupracovať s metodicko-pedagogickými centrami, s nadáciami a občianskymi združeniami, ktoré budú poskytovať nami požadovaný okruh ďalšieho vzdelávania.

Konkrétny plán ďalšieho vzdelávania pedagogických zamestnancov tvorí prílohu plánu výchovno-vzdelávacej činnosti na príslušný školský rok.